

INDENRIGS- OG SUNDHEDSMINISTERIET

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 19-04-2023
Enhed: FOST
Sagsbeh.: DEPADMA
Sagsnr.: 2304245
Dok. nr.: 2627879

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 251 (Alm. del), som Folketingets Sundhedsudvalg har stillet til indenrigs- og sundhedsministeren den 22. marts 2023. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Kim Edberg Andersen (NB).

Spørgsmål nr. 251:

”Kan ministeren forklare, hvordan det kan være, at antallet af rygerrelaterede dødsfald er stigende i den seneste rapport om sygdomsbyrden, når rygningen i det danske samfund er faldet markant i løbet af de seneste 50 år?”

Svar:

Til besvarelse af spørgsmålet har jeg indhentet bidrag fra Sundhedsstyrelsen, der oplyser følgende, som jeg vil henholde mig til:

”Antal og andel af rygerrelaterede dødsfald

I rapporten *Sygdomsbyrden i Danmark 2016*, var der 13.600 ekstra dødsfald blandt personer, der ryger eller tidligere har røget, i forhold til personer, der aldrig har røget. I rapporten *Sygdomsbyrden i Danmark 2022* er der omkring 15.900 ekstra dødsfald. Grunden til, at antallet af dødsfald er højere i den seneste rapport er, at der i Danmark er flere årlige dødsfald i dag end tidligere på grund af en voksende befolkning – herunder en større andel af ældre.

I begge rapporter er andelen af alle dødsfald, der kan tilskrives rygning cirka 30 %. Det betyder, at antallet af dødsfald, der kan tilskrives rygning, er steget, mens andelen af alle dødsfald, der kan tilskrives rygning er den samme (30 %).

Mange rygerrelaterede sygdomme som KOL og lungekræft viser sig først senere i livet, ligesom død, og derfor er det forventeligt, at der vil være en forsinkelse i faldet af antal dødsfald, der kan tilskrives rygning.

Ryge prævalens og udvikling

Sundhedsstyrelsen har tidligere fået udarbejdet en rapport med beregninger af udviklingen af tobaksrygning fra 1994 til 2017. Denne rapport viser, at der er sket et fald i andelen, der ryger dagligt fra 1994 og frem til 2012, hvorefter andelen, der ryger dagligt, er stagneret¹.

Rapporten *Sygdomsbyrden i Danmark 2022* er foretaget på data fra Den Nationale Sundhedsprofil fra 2010, 2013 og 2017. Fra 2010 til 2017 er andelen, der ryger dagligt faldet fra 20,9 % i 2010 til 16,9 % i 2017. Data fra Den Nationale Sundhedsprofil 2021 blev ikke anvendt i den seneste rapport på grund af manglende tilgængelighed af

---

¹ Danskernes rygevaner. Udviklingen fra 1994 til 2017. December 2018. Udgivet af Sundhedsstyrelsen.

registerdata for 2021 ved rapportens udarbejdelse. Den Nationale Sundhedsprofil fra 2021 viser, at 13,9 % ryger dagligt.

Andelen, der tidligere har røget, er omkring 30 % i alle fire sundhedsprofilundersøgelser. Personer, der tidligere har røget, er inkluderet i beregningerne i *Sygdomsbyrden i Danmark*, fordi tidligere rygning er forbundet med en helbredsrisiko.

Konsekvenser af rygning

Rygning er den enkeltfaktor, der har størst betydning for dødeligheden. Rygning øger risikoen for en lang række sygdomme og død. Uanset hvor lidt man ryger, er rygning relateret til øget risiko for sygdom og død, og risikoen øges med stigende rygemængde, ung alder ved rygedebut, antallet af år, man ryger, og jo senere, et eventuelt rygestop iværksættes. Der ses fortsat en øget risiko for sygdom og tidlig død blandt personer, der tidligere har røget, men rygestop vil medføre helbredsmæssige fordele, uanset hvornår det iværksættes.”

Med venlig hilsen

Sophie Løhde